

Scenariusz zajęć dla osób niepełnosprawnych ruchowo

Scenariusz 1.	
Temat: Ja i przestrzeń dookoła	
Cele ogólne	• stymulowanie zmysłów bliższych i dalszych • doskonalenie samoorientacji i orientacji przestrzennej • budowanie poczucia więzi w grupie • usprawnianie w zakresie małej i dużej motoryki • budowanie poczucia sprawstwa
Cele szczegółowe	• rozwijanie świadomości poszczególnych części ciała i ich powiązań z innymi • integrowanie wrażeń zmysłowych • rozwijanie zdolności do koordynacji ruchu • doskonalenie sprawności manualnej • motywowanie do nawiązywania relacji z partnerem przez ruch • działania plastyczne • stymulacja rytmu oddychania • stymulacja i podwyższanie uwagi • budowanie wiary we własne możliwości
Metody i techniki pracy	• Ch. i M. Knillów • podpowiadanie • wzmacnianie pozytywne • stymulacja polisenesoryczna • malowanie • wyklejanie
Pomoce dydaktyczne	• lampka zapachowa • bębenek • ziemia • zielone listki • wiosenne kwiaty • zielona chusta • zielone piórka • cytryna, cukier • odtwarzacz CD • I Program Aktywności Knillów – nagranie CD • szablon postaci ludzkiej • oczy, usta, nos, dłonie, stopy – wycięte z papieru – KARTA PRACY NR 1 • brzuch wycięty z krepiny • włosy wycięte z tkaniny • klej • farby do malowania palcami lub ryż/kasza/makaron • teksty piosenek „Wiosna tuż, tuż” L. Miklaszewski, „Taniec ciała”

Wprowadzenie

Uczestnicy podczas proponowanych zajęć mają szansę poznać poszczególne części swojego ciała i odczuć ciało jako całość. Poznają przestrzeń i uczą się nawiązywania relacji z drugim człowiekiem i z grupą, uczą się współdziałania. Podczas realizacji Programu Aktywności każdy ruch uczestnika wspierany jest przez specjalny akompaniament muzyczny, będący sygnałem konkretnej aktywności. Zadaniem muzyki jest stymulacja uwagi, a także stwarzanie korzystnych podstaw do uczenia się.

Podczas działań muzyczno-ruchowych i plastycznych uczestnicy mają możliwość doznania poczucia sprawstwa.

Adresaci

Zajęcia przeznaczone są dla dzieci w wieku 4–8 lat niepełnosprawnych ruchowo oraz mających niską świadomość w zakresie przestrzeni osobistej i kinesfery. Osoby z niepełnosprawnością intelektualną także mogą być uczestnikami zajęć.

Koniecznym warunkiem udziału osób ze znacznymi ograniczeniami ruchowymi jest udzielenie im wsparcia fizycznego.

Przebieg zajęć/wykonanie pracy

1. Powitanie – spotkanie w kręgu:
 - zapalenie lampki zapachowej i obejście z nią kręgu dzieci.
2. Powitanie sąsiada różnymi częściami ciała – za pomocą dłoni, łokci, kolan, stóp (uczestnicy z trudnościami w poruszaniu się wymagają podpowiedzi fizycznej w tym ćwiczeniu):
 - granie na bębnie i śpiewanie piosenki „Wiosna tuż, tuż”,
 - zabawy manipulacyjne – wykorzystanie ziemi: przesypywanie jej, poszukiwanie skarbów, w ziemi schowane są zielone listki, wiosenne kwiatki, uczestnicy wachają kwiaty, oglądają je, próbują opisać,
 - zabawa z zieloną chustą – wszyscy uczestnicy chwytają chustę i falują nią do góry i na dół, na znak – uderzenie w bębenek – wszyscy puszcza chustę, która swobodnie opada,
 - wprawianie w ruch zielonych piórek poprzez dmuchanie,
 - wąchanie cytryny,
 - smakowanie kwaśnej i posłodzonej cytryny,
 - zgaszenie lampki zapachowej.
3. Realizacja I Programu Aktywności Ch. i M. Knillów – uczestnicy siedzą w kręgu i wykonują ćwiczenia zgodnie z poleceniami, dostosowując je do muzyki:
 - kołysanie,
 - wymachiwanie rękoma,
 - zginanie i rozprostowywanie rąk,
 - pocieranie dłoni,
 - zaciskanie i otwieranie dłoni,
 - ruchy palców,
 - klaskanie,
 - głaskanie głowy,
 - głaskanie policzków,

- głaskanie łokci,
- głaskanie brzucha,
- przewracanie się,
- relaksacja.

Uczestnicy mający znaczne ograniczenia ruchowe wymagają podpowiedzi o charakterze fizycznym.

4. Ja – Ty – My – zabawa plastyczna.

- Uczestnicy wykonują pracę plastyczną – na wycięty szablon postaci ludzkiej przyklejają istotne elementy: oczy, usta, nos, dłonie, stopy – wycięte z papieru KARTA PRACY NR 1, brzuch – wycięty z krepiny.
- Pozostałą część postaci uczestnicy ozdabiają poprzez malowanie palcami.
- Później następuje zawieszenie postaci na ścianie oraz omówienie istotnych elementów postaci – części ciała, zwrócenie uwagi na symetryczne i niesymetryczne części ciała, identyfikacja omawianych części ciała w schemacie własnego ciała.

- Zaśpiewanie piosenki na dowolną melodię i ilustrowanie ruchem treści piosenki „Taniec ciała”:

*Paluszki tańczą sobie
Rączki tańczą też
Nóżki idą raz, dwa, trzy,
Idę ja, idziesz ty,
Wszyscy idą raz, dwa, trzy.
Paluszki tańczą sobie
Rączki tańczą też,
Nóżki skaczą hop, hop, hop, hop
Głowa w bok, głowa w bok
Wszyscy skaczą hop, hop, hop, hop.*

Uczestnicy mający znaczne ograniczenia ruchowe wymagają podpowiedzi o charakterze fizycznym.

5. Pożegnanie z uczestnikami zajęć – nauczyciel/terapeuta rytmicznie wypowiada imiona uczestników, osoba, która usłyszy swoje imię, robi śmieszny minę.

Inne propozycje tej pracy

Zadanie dotyczące wykonania postaci można nieco zmodyfikować – zamiast malowania palcami można zaproponować posmarowanie klejem i posypanie kaszą, drobnym makaronem lub ryżem, wtedy efekt jest bardziej przestrzenny i pojawia się możliwość zaproponowania uczestnikom nowej formy działania.

Odstępstwa

Proponowane zabawy mogą stanowić trudność dla uczestników ze znacznymi ograniczeniami ruchowymi, dlatego warto zadbać o obecność osób wspierających działania nauczyciela/terapeuty – pomoc nauczyciela/wolontariuszy/studentów.

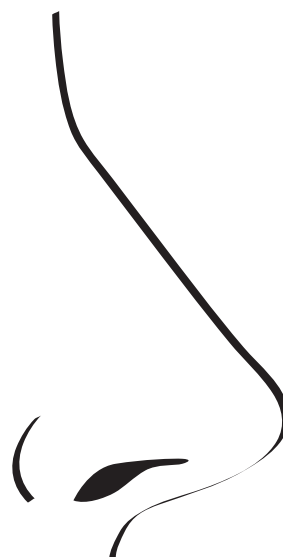
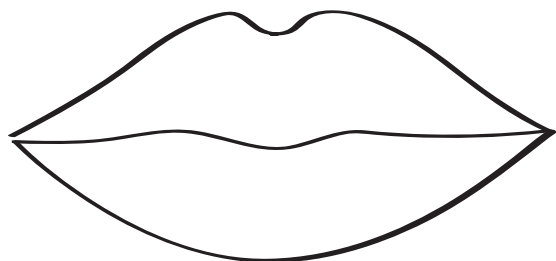
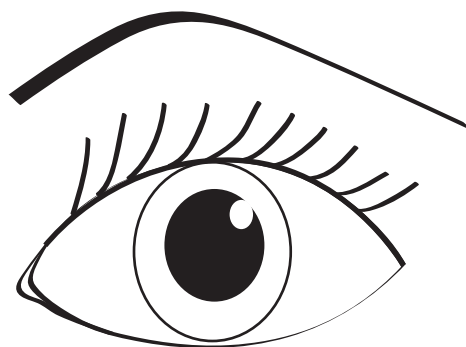
Jeśli będzie trudno o taką pomoc, należy zrezygnować z realizacji piosenki „Taniec ciała” lub osobom wykazującym znaczne utrudnienia w sferze ruchowej zaproponować śpiewanie piosenki.

W odniesieniu do realizowanego Programu Knillów każdy uczestnik wykonuje aktywność w dostępnym dla siebie zakresie.

Autor: Joanna Czapla

Karta pracy nr 1

Wytnij elementy i uzupełnij nimi postać ludzką.

Wytnij elementy i uzupełnij nimi postać ludzką.

